

AKTUÁLNÍ INFORMACE

DÁMSKÝ PING-PONG NA FAŘE

Zveme všechny ženy na farní ping-pong, který se bude konat ve **čtvrtek 22. 3. 2018 od 18.00 h** na faře v Semilech. Další termíny budou domluveny na místě. Pálky a teplé oblečení s sebou!

Kontaktní osoba: Marie Krausová (tel. 776 772 535).

53. DIECÉZNÍ SETKÁNÍ MLÁDEŽE

Diecézní setkání mládeže bude probíhat **23.–24. března 2018 v Litoměřicích.**

Z PROGRAMU:

Pátek 23. 3. (Diecézní dům kardinála Trochty)

16.00 otevření recepce a možnost ubytování

18.00 mše svatá

20.15 týmová noční hra v ulicích města

Sobota 24. 3. (kino Máj)

09.00 hlavní program (téma: Cesta k opravdové lásce. Jak vytvářet krásné a zralé vztahy)

13.00 program ve skupinkách

15.30 mše svatá (katedrála)

Bližší informace a přihlášky na

www.dcml.cz

Neboj se, Maria, neboť jsi
nalezla milost u Boha.
(Lk 1,30)

23.-24.3.2018 Litoměřice

53. Diecézní setkání mládeže

Cesta
k opravdové lásce

Jak vytvářet krásné a zralé vztahy

KŘÍŽOVÁ CESTA NA TREPERCE

Zveme všechny farníky na **Velký pátek 30. března** na společnou modlitbu křížové cesty na semilský vrch Varta. Sejdeme se u děkanského kostela v **10.30 h** a půjdeme ulicí Pod Vartou přes zahrádkářskou kolonii. Cesta je vhodná i pro kočárky.

Kontaktní osoba: Klára Svobodová (tel. 731 625 926).

FARNÍ SETKÁNÍ NAD TÉMATEM RODINY

Již nyní zveme všechny farníky na plánovaný cyklus setkání, která se podle přání papeže Františka budou konat ve farnostech jako příprava na Světové setkání rodin v irském Dublinu v srpnu 2018.

Papež nás vybízí: **Mluvme o rodině! Budme rodinou.** Rádi bychom tedy uspořádali v měsíci dubnu, květnu a červnu celkem 6 setkání na faře na následující témata: **Realita dnešního rodinného života, Křesťanská vize rodiny, Boží sen o lásce, Manželská láska rostoucí ke zralosti, Z Božího milosrdenství není nikdo vyloučen, Evangelium naděje pro naše rodiny.**

Jelikož se toto téma týká v podstatě každého – **vždyť každý z nějaké rodiny pochází – jsou zváni skutečně všichni. Termíny setkání nad jednotlivými tématy budou upřesněny.**

Hřivna – informační čtrnáctideník vydává ŘK farnost Semily pro vnitřní potřebu. Uzávěrka tohoto čísla: 8. března 2018. Uzávěrka následujícího čísla: 5. dubna 2018. Redakce a grafická úprava: M. Kraus. Imprimatur: R. D. J. Gajdošik. Jednotlivé příspěvky (ve formátu doc, docx, odt) zasílejte na adresu hřivna@post.cz, a to nejpozději do dne uzávěrky dalšího čísla.

HŘIVNA

Informační čtrnáctideník

ŘK farnosti Semily

Číslo 6–7 11. března 2018

Římskokatolická farnost – děkanství Semily, Komenského nám. 125, 513 01

Děkan: R. D. Jaroslav Gajdošik, tel. 739 909 500

www.farnost.semily.net

Bohoslužby v Semilech se konají v děkanském kostele sv. Petra a Pavla (KO), v kapli sv. Zdislavy na faře (KA), ve filiálním kostele Umučení sv. Jana Křtitele na Koštofranku (KK), v domově důchodců (DD), v kapli sv. Antonína v Chuchelně (CH).

Pořad bohoslužeb ve farnosti ve dnech 12. 3. – 8. 4. 2018

12. 3.	Po	–	–	–	
13. 3.	Út	KK	16.30	mše sv. pro děti	VÝROČNÍ DEN ZVOLENÍ PAPEŽE FRANTIŠKA
14. 3.	St	KA	08.00	za † Jana Devátého	
15. 3.	Čt	KA	08.00	za Boží požehnání a ochranu Panny Marie pro syna u příležitosti narozenin	
16. 3.	Pá	KO	17.30	pobožnost křížové cesty	
		KO	18.00	za zdraví a Boží požehnání pro Lenku Pacholíkovou	
17. 3.	So	DD	13.30	za farníky	
		KA	18.00	za † syna Josefa Pacholíka a dědečka Josefa Pacholíka	
18. 3.	Ne			5. NEDĚLE POSTNÍ	sbírka na pojištění diecéze
		KO	08.30	za † Evu Skrbkovou	
		CH	15.00	na úmysl	
19. 3.	Po			Slavnost SVATÉHO JOSEFA, SNOUBENCE PANNY MARIE	
		KO	18.00	za † Josefa Kopala a †† z rodiny Novotných	
20. 3.	Út	KA	18.00	za †† Veroniku a Viktora	
21. 3.	St	KA	08.00	za † Jana Hladíka a syna	
22. 3.	Čt	KA	08.00	za †† Jana a Emilii	
23. 3.	Pá	KO	17.30	pobožnost křížové cesty	
		KO	18.00	za †† z rodu Studničkových	
24. 3.	So	DD	13.30	za farníky	
		KA	18.00	za † Marii Matouškovou	
25. 3.	Ne			KVĚTNÁ NEDĚLE	ZMĚNA ČASU NA LETNÍ: 02.00 → 03.00
		KO	08.30	za † Zdeňka Stehlíka, rodiče a sourozence, žehnání ratolestí a průvod a za † Jaroslava Kousala začátek obřadů před farou	

Farnost
sv. Petra a Pavla

Možnost přijetí svátosti smíření v Semilech před velikonočními svátky:

26. 3. (pondělí)	–	13.00 – 18.00	na faře
27. 3. (úterý)	09.00 – 12.00	14.00 – 18.00	na faře
28. 3. (středa)	10.00 – 12.00	14.00 – 18.00	na faře

POŘAD BOHOSLUŽEB VE SVATÉM TÝDNU A O VELIKONOČÍCH**26. 3. Po PONDĚLÍ SVATÉHO TÝDNE**

KA 18.00 na úmysl

27. 3. Út ÚTERÝ SVATÉHO TÝDNE

KA 18.00 za ++ Annu a Karla Petrovy

28. 3. St STŘEDA SVATÉHO TÝDNE

KA 18.00 za † Miroslava Mertiňáka

29. 3. Čt ZELENÝ ČTVRTEKKO 18.00 **MŠE NA PAMÁTKU VEČEŘE PÁNĚ**
za farníky**30. 3. Pá VELKÝ PÁTEK**KO 18.00 **OBŘADY VELKÉHO PÁTKU****den přísného postu***sbírka na Svatou zemi
(pokladnička u „Božího hrobu“)***31. 3. So BÍLÁ SOBOTA**

KO 10.00 Adorace NSO u „Božího hrobu“ (do 21.00)

KO 21.00 **VELIKONOČNÍ VIGILIE**

za farníky

1. 4. Ne Slavnost ZMRTVÝCHVSTÁNÍ PÁNĚKO 08.30 za ++ Jana a Cecílii Novotné a živé z rodiny *sbírka na opravu fary*
*žehnání pokrmů***2. 4. Po** KO 08.30 za † Františka Matouše, sourozence a oboje rodiče

CH 15.00 na úmysl

3. 4. Út – – –**4. 4. St** KA 08.00 za † Marii Hortovou**5. 4. Čt** KA 08.00 za zdraví a Boží pomoc pro rodinu Antona Krajčoviech**6. 4. Pá** KO 18.00 za Boží pomoc pro rodinu Dubovských *svátost smíření od 16.30 v KO***7. 4. So** DD 13.30 za farníky

KA 18.00 za zdraví pro Janku Mičiníkovou

8. 4. Ne 2. NEDĚLE VELIKONOČNÍ (BOŽÍHO MILOSRDENSTVÍ)

KO 08.30 za † Ludmilu Kadlecovou

TÝDEN MODLITEB ZA MLÁDEŽ 2018

Drazí přátelé, Bohem milovaní,

příkázání. Oni opustili víru v Boha a Bůh znovu

žádný z nás nepochybuje o tom, že v životě nás křesťanů je nesmírně důležitá modlitba. Chválíme Boha, oslavujeme ho, vzdáváme mu díky a stejně tak přednášíme své nejrůznější prosby.

Už pravidelně se každý rok koná **Týden modliteb za mládež**. Přáli bychom si, aby se na tento náš společný úmysl modlilo co nejvíce lidí, všech věkových kategorií. Známe příslib Pána Ježíše, že bude vyslyšena modlitba těch, kteří se modlí ve vzájemné jednotě a lásce.

Protože píší tento text ve čtvrtek 1. týdne v mezidobí, hluboce mne oslovily texty Božího Slova z dnešní liturgie.

Filišťané vedou válku proti Izraeli. Ti utřítí porážku. Proto se sešli a poradili, proč to Bůh dopustil? A mají výborný nápad. Vezmou si na bojiště Hospodinovu archu – „boha Izraele“. Zapomněli, že Bůh jim slibuje ochranu a vedení pod podmínkou, že budou zachovávat jeho

18. – 25. března 2018**Neboj se, Maria, neboť jsi nalezla milost u Boha. (Lk 1,30)**

dopustil jejich porážku a Archa byla pohany uloupena (srov. 1 Sam,1–11).

V evangeliu se setkáváme s malomocným, který pokorně prosí Ježíše:

„Chceš-li, můžeš mne očistit.“ Chci, buď očištěn, a malomocenství odešlo a on byl očištěn (Mk 1,40nn).

Myslím, že toto Boží Slovo nám jasně říká, jak se máme modlit, abychom dosáhli toho, oč žádáme. Kež by tato naše modlitba byla vyjádřením našeho hlubokého vztahu s Hospodinem. Modleme se s upřímnou vírou malomocného a budeme jistě vyslyšeni.

Děkuji všem, kteří se s námi spojí v modlitbách za naši mládež.

A k tomu Vám rád žehnám

+ biskup Pavel Posád

delegát ČBK pro mládež

Z POSELSTVÍ PAPEŽE FRANTIŠKA PRO SVĚTOVÝ DEN MLÁDEŽE

Nikdy nesmíme ztrácet radost ze setkání, z přátelství, radost ze společného snění a z cesty spolu s ostatními. Autentičtí křesťané nemají strach otevírat se ostatním, sdílet s nimi své životní prostory a proměňovat je v prostory bratrství. Nedopusťte, drazí mladí, aby paprsky mládí uhasly ve tmě zavřeného pokoje, kde jediným oknem, jímž hledíme do světa, je počítač a smartphone.

Ne všichni mladí lidé mohou svědčit o své víře tím, že bojují se závislostí na sociálních sítích. 24. února 2018 přijal papež František drobnou dívku, dceru pakistánské křesťanky Asie Bibi (1971). Eisha Bibi, jak se jmenuje, stále musí čekat, zda se její matka, uvězněná v roce 2010 za údajné rouhání, vrátí z vězení nebo bude popravena oběšením. Když se jí

zastal ministr pakistánské vlády pro křesťanské menšiny a jeden policejní důstojník, byli davem zlynčováni.

Vydávat svědectví mezi svými vrstevníky může mít mnoho podob. Mezi mladými křesťany najdeme mimořádně ochotné pomáhat zbídačeným uprchlíkům. Mnoho mladých prožívá svoji lásku jako přípravu na posvěcení svého vztahu svátostí. Doba přípravy je pro ně cestou růstu v životě milosti. Učí se, co to je snubní tajemství prožívané v čistotě. Velký obdiv si zaslouží rodiny, které přijímají s láskou nesnadnou zkoušku postižení dítěte. Mnoho mladých rodin si váží starých lidí, zahrnuje je citem a považuje je za požehnání. Jaké bude moje svědectví?

7. díl seriálu o historických osobnostech v Písmu.

„Pilát jim řekl: Hle, člověk!“ (Jan 19,5)

„Byl za nás ukřižován, za dnů Poncia Piláta byl umučen a pohřben.“ Tuto větu říkáme, když se každou neděli modlíme vyznání víry. Byl Pilát skutečně tak významnou postavou, že si ho musíme i po dvou tisících letech stále připomínat ve vyznání víry?

Pontius Pilát nastoupil po Valeriu Gratovi jako pátý prokurátor Judska roku 26, tedy asi dva roky před začátkem Ježíšova veřejného působení. Jako prokurátor byl podřízen římskému legátovi v Sýrii. Sídlil v Caesareji Přímořské, přístavním městě asi 100 km severozápadně od Jeruzaléma. Do židovského posvátného města jezdil zpravidla pouze o svátcích, kdy se daly očekávat nepokoje.

Pilát pocházel patrně ze starého samnitského rodu Pontiů a patřil k jezdeckému stavu. Za své jmenování prokurátorem vděčil prefektovi císařské gardy Seianovi, což byl v celé říši obávaný antisemita. Již z toho plyne, že jím jmenovaný prokurátor zřejmě k Židům přílišné sympatie také nechoval. Pilát byl Seianem brzy vyznamenán titulem *Amicus Caesaris* (Přítel císařův), což – jak víme – sehrálo možná rozhodující roli v procesu s Ježíšem.

Hned svůj nástup do úřadu zahájil Pilát provokací. Nechal vpochodovat své vojáky v noci do Jeruzaléma s nezakrytou císařskou vojenskou korouhví a vztyčit ji demonstrativně na chrámovém prostranství. Když to Židé ráno zpozorovali, zmocnilo se jich obrovské rozhořčení, neboť pro ně byl kult obrazů – a navíc na tomto posvátném místě – ohavností. Po masových protestech nakonec Pilát ustoupil a římský vojenský odznak nechal z Božího města odstranit.

Takových provokací pak byla celá řada. Pilát například nechal razit měděné mince se znaky císařského kněžského úřadu, což Židy opět velmi pohoršovalo, neboť tyto mince museli

používat. Dalším Pilátovým počinem bylo, že r. 29 nechal při obětní službě v Jeruzalémě pobít svými legionáři skupinu galilejských poutníků, kteří přišli na svátky. A podobných případů Pilátova cynismu a krutosti bychom v historických pramenech našli více.

Pilátem používané metody při výkonu úřadu mu také nakonec zlomily vaz. Roku 36 byl odvolán syrským legátem Vitelliem na základě žaloby, kterou proti němu vznesla v Římě velmi vážená samařská velerada. Samařané si stěžovali na Pilátův brutální postup vůči příslušníkům jejich národa, které nechal pobít na posvátné hoře Gerizím. Pilát byl pohnán k zodpovědnosti do Říma, ale starého císaře Tiberia již nezastihl naživu. Nový císař Caligula mu ani neudělil audienci a sesadil ho. O Pilátově dalším osudu nejsou věrohodné zprávy, nicméně mnohé nasvědčují tomu, že zemřel násilnou smrtí.

A jak máme hodnotit Piláta v kontextu Ježíšova procesu? Přílišná shovívavost vůči jeho povaze asi nebude na místě. Byl to krutý vojenský velitel, který navíc opovrhoval národem, nad kterým vykonával správu. Svědčí o tom jeho činy i opakované stížnosti na jeho krutost. O Ježíši z Nazareta velmi pravděpodobně nevěděl vůbec nic, prvně o něm nejspíš slyšel právě v pátek ráno, kdy mu ho židovští předáci přivlekli k soudu. Zcela jistě bylo v jeho moci Ježíše osvobodit. Ale lidský život neměl pro mocného Římana žádnou velkou cenu. Dal přednost uklidnění situace a se spravedlností si příliš hlavu nelámal.

Proč ho ale máme v krédu? Totiž proto, abychom si při vyznání víry vždy uvědomovali, že celá křesťanská víra je ve své podstatě dějinná, že se nejedná o nějaký abstraktní systém, nýbrž o něco, co se skutečně historicky odehrálo v konkrétní době a na konkrétním místě.

Podle G. Krolla: *Po stopách Ježíšových* (upraveno)

Přijměte pozvání prožít největší křesťanské svátky v kruhu našeho farního společenství:

- Do Svatého týdne vstoupíme **Květnou nedělí**. Před mší svatou se shromáždíme před farou na Komenského náměstí a žehnáním ratolestí a průvodem si připomeneme Kristův slavný vjezd do Jeruzaléma. Prosíme dobrovolníky, aby připravili jívné ratolesti i pro ty, kteří si je sami nemohou zajistit. Po průvodu při mši svaté v kostele vyslechneme zprávu o utrpení našeho Pána Ježíše Krista, jak ji zaznamenal ve svém evangeliu sv. Marek. Po mši svaté bude u kostela připraven tradiční velikonoční *Misijní jarmark*®.
- Na **Zelený čtvrtek** při večerní mši na památku Večeře Páně proběhne **obřad umývání nohou**; opět prosíme, aby se připravili dobrovolníci, kteří se obřadu zúčastní.
- **Velký pátek** je dnem **přísného postu**. Tento den církve neslaví žádné svátosti, ale rozjímá o utrpení Pána Ježíše. I letos proto zveme všechny farníky na společnou **modlitbu křížové cesty**, ke které se sejdem v **10.30 h** v Semilech u děkanského kostela a půjdeme přes město směrem **na vrch Varta** (cesta kolem mateřských škol a zahrádkářskou kolonií).
Večer se sejdem v kostele, abychom si ve zvláštních obřadech Velkého pátku připomněli Kristovo utrpení. V bohoslužbě slova zazní pašije podle Jana, proběhne obřad uctívání kříže a svaté přijímání.
- Na **Bílou sobotu** bude kostel otevřen od 10.00 do 21.00 h a všichni jsou zváni k adoraci a rozjímání u „Božího hrobu“. Aby kostel nezůstal prázdný, prosíme, aby se jako každý rok na zvláštní papír napsali dobrovolníci, kteří zde v určitý čas budou přítomni.
Ve 21.00 h začnou obřady **Velikonoční vigilie**, a to tradičně žehnáním ohně před hlavním vchodem do kostela. Po skončení slavnostní vigilie jsou všichni zváni na **agapé** v prostorách fary.
- Neděle **Zmrtvýchvstání Páně** je největší slavností křesťanského roku. Podle starobylé tradice se tento den **žehnají velikonoční pokrmy** (pečené beránky apod.).

POŘAD BOHOSLUŽEB O VELIKONOCÍCH V OKOLNÍCH FARNOSTECH

	29. 3. Zelený čtvrtek	30. 3. Obřady Velkého pátku	31. 3. Velikonoční vigilie	1. 4. Boží hod velikonoční	2. 4. Pondělí v oktávu velikonočním
Bozkov	18.00	18.00	18.00	10.00	10.00
Jilemnice	19.00	19.00	20.00	09.00	09.00
Libštát	19.00	19.00	18.00	11.00	–
Košťálov	–	–	–	–	11.00
Lomnice n. P.	17.00	17.00	21.00	09.30	–
Loukov	17.25	15.00	21.00	08.00	08.00
Mříčná	17.00	–	–	07.45	07.45
Paseky n. J.	–	16.00	–	15.00	–
Roprachtice	–	–	18.00	–	–
Tatobity	–	–	–	10.00	–
Zlatá Olešnice	–	–	–	13.30	–

ZÁKLADNÍ VÝZNAM VELIKONOČNÍHO TRÍDENÍ

Největší tajemství vykoupení lidstva slaví církev každoročně od večerní mše na památku Večeře Páně na Zelený čtvrtek až do nešpor neděle Zmrtvýchvstání Páně. Toto časové rozmezí se vhodně nazývá triduum ukřižovaného, pohřbeného a vzkříšeného Pána; nebo se mu také říká velikonoční triduum, protože se v něm zpřítomňuje a koná velikonoční tajemství, to je přechod Páně z tohoto světa k Otci. Slavením tohoto tajemství se církev liturgickými znamením a svátostmi spojuje v důvěrném společenství s Kristem, svým Ženichem.

Protože dílo vykoupení lidstva a dokonalé oslavy Boha naplnil Kristus především skrze své velikonoční tajemství, jímž svou smrtí naši smrt přemohl a zmrtvýchvstáním obnovil život, vyniká posvátné velikonoční triduum umučení a zmrtvýchvstání Páně jako vrchol celého liturgického roku. Významné postavení, jaké má neděle v týdnu, má i velikonoční slavnost v liturgickém roce.

Velikonoční triduum umučení a zmrtvýchvstání Páně začíná od večerní mše na památku Večeře Páně, vrcholí při velikonoční vigílii a končí nešporami neděle Zmrtvýchvstání Páně.

Z HISTORIE BOHOSLUŽEB VELIKONOČNÍHO TRÍDENÍ

Zelený čtvrtek – večerní mše

Večerní mši na památku Večeře Páně slaví církev od nepaměti. Dnešní **biblická čtení** máme doložená již od 6./7. století. Jen první čtení se až do 20. století četlo na Velký pátek.

Obřad **umývání nohou** má svůj původ ve Španělsku v 7. století mimo eucharistickou bohoslužbu, ve 12. století je doložen také v Římě (stále mimo bohoslužbu). Původně byl závazný pro biskupské a opatské kostely. Papež Pius XII. jej včlenil do mše po kázání a rozšířil na všechny kostely (pokud k tomu radí pastorační důvody).

Přenášení svátosti oltářní má svůj původ ve starověku jako jednoduché uložení eucharistie

Na Velký pátek a podle vhodnosti také na Bílou sobotu až do velikonoční vigílie, ať se všude zachovává posvátný velikonoční půst. Velikonoční vigílie, noc zmrtvýchvstání Páně, je označována jako „matka všech posvátných vigílií“. Církev při ní v bdění očekává a slaví Kristovo vzkříšení. Všechny obřady této posvátné vigílie je proto třeba konat v noci. Ať začínají, až když začala noc, a skončí před nedělním svítáním.

Je prospěšné, aby se malé řeholní komunity kleriků i nekleriků a také ostatní laická sdružení zúčastnily slavení velikonočního tridua ve větších kostelích. Slavení velikonočního tridua se nemá konat ani tam, kde není možný dostatečný počet účastníků, ministrantů a zpěváků; věřící ať jdou společně do některého většího kostela. I tam, kde má jeden kněz na starosti více malých farností, je vhodnější, aby se věřící z nich, pokud je to možné, shromáždili k účasti na těchto obřadech v hlavním kostele.

(Oběžník Příprava na Velikonoční svátky a jejich slavení, č. 38 a 43, Všeobecná ustanovení o liturgickém roce a o kalendáři, č. 18-20)

pro svaté přijímání na Velký pátek. Od středověku probíhalo jako slavnostní uložení doprovozené specifickými rity; případně spojené s úpravou místa uložení jako Božího hrobu.

Velký pátek, památka Umučení Páně

Dnes užívaná **čtení** z Písma (kromě pašijí) byla do liturgie Velkého pátku zařazena po Druhém vatikánském koncilu (nahradily čtení z proroka Ozeáše; příběh z Exodu byl přesunut na Zelený čtvrtek). **Pašije** podle sv. Jana jsou doloženy od 7. století, z kterého pochází také doklad o **velkopátečních přimluvách**.

Obřad **uctívání kříže** je doložen v Jeruzalémě od 4. století, v Římě pak od 7./8. století. Trojí pozvedání kříže nebo jeho odhalování a

trojí prostrace pochází z 8./9. století ze Španělska, v Římě od 12. století. Antifona „*Hle kříž, na kterém umřel...*“ je z 8./9. stol. Během uctívání kříže se obvykle zpívají tzv. **výčitky**, které mají biblický původ, jejich zárodek nacházíme ve 2. století v Malé Asii, na Západě nejprve ve Francii v 9. století, v Římě dosvědčeno v 11. stol.

Svaté přijímání původně součástí římské velkopáteční liturgie nebylo, do Říma se dostalo díky byzantskému vlivu v 7./8. století. Ve středověku se rozvinula jeho ritualizace a zároveň začalo být postupně vyhrazeno pouze knězi. Pius V. v 16. stol. přijímání věřících zakázal, Pius XII. ve 20. stol. opět povolil.

Velikonoční vigílie

Zapalování nového světla o velikonoční vigílii snad navazuje na ranně křesťanský zvyk (se židovskými i pohanskými kořeny) zapalovat k večerní modlitbě lampu a modlitbou díků vítat světlo. Zapalování a **žehnání velikonočního ohně** pochází z 7./8. stol. z Franské říše (tento zvyk by mohl být na kontinent přinesen Irskými mnichy; legendy totiž vyprávějí o tom, že sv. Patrik zapálil na Bílou sobotu oheň). Do Římské liturgie bylo zařazeno ve 12. století, tehdy je poprvé doložena i současná modlitba žehnání ohně.

Původ jediné **velikonoční svíce** jako symbolu vzkříšeného Krista není jistý, ale lze ho snad vystopovat do 4. století (Jeroným, Ambrož, Augustin). V Římě je tato tradice dosvědčena

v 6.–8. století. Označení svíce znamením křížem, písmeny, letopočtem a vsazením kadičových zrn má svůj původ ve středověku. Označení křížem a písmeny Alfa a Omega v 7. století ve Španělsku, v 9. století označení letopočtu (v Římě?), vsazení zrn v Galii.

Chvalozpěv na svíci (**Exsultet**) zpívaný jáhnem je dosvědčen již ve 4. století (sv. Jeroným, Asterios Sofista). Náš současný text, připisovaný sv. Augustinovi, pochází ze 7. století z galikánské liturgie.

Nejstaršími **čteními** z římské velikonoční vigílie jsou pravděpodobně Ex 14 (dnešní 3. čtení) a Iz 55 (dnešní 5. čtení). Do staré vrstvy čtení patří také Gn 1 (dnešní 1. čtení). Počet čtení se v historii měnil a lišil se také podle jednotlivých míst římské liturgie. Epištola z listu Římanům po Druhém vatikánském koncilu nahradila epištolu z listu Kolosanům (6. stol.), Evangelium podle Matouše je dosvědčeno v 7. stol. **Aleluja** jako typicky velikonoční zpěv nacházíme již ve 4. století na Východě, na Západě včetně Říma v 5. stol.

Litanie ke všem svatým se staly součástí velikonoční vigílie pravděpodobně jako procesní zpěv při průvodu do baptisteria a z baptisteria, podle jiných teorií pak jako zpěv, který měl vyplnit čas lidu shromážděného v bazilice, zatímco co papež světil vodu a uděloval křest. Setkáváme se s nimi poprvé v raném středověku, v 7. století. **Modlitby pro žehnání vody** před křtem jsou dosvědčeny na Východě poprvé ve 3. století, současná modlitba je doložena v Římě od 7. století. **Obnova křestního vyznání** byla do velikonoční vigílie zavedena papežem Piem XII.

Slavnost zmrtvýchvstání Páně – neděle

Sekvence obecně začaly vznikat v 9. století ve Francii. Pro velikonoční neděli je typická sekvence *Velikonoční oběti* (*Victime paschali laudes*), kterou složil v 11. století Wipo Bur Gundský, kaplan císaře Konráda II.

Podle webu www.liturgie.cz